

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 2. juni 2016

Forslag

til

Lov for Grønland om kontrol med den fredelige udnyttelse af nukleart materiale

Kapitel 1

Formål og definitioner m.v.

§ 1. Formålet med loven er at sikre, at nukleart materiale fra Grønland udnyttes til fredelige formål, og at Kongeriget Danmark overholder sine internationale sikkerhedskontrolforpligtelser.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Nukleart materiale: Malm, udgangsmateriale eller specielt fissilt materiale.
- 2) Malm: Enhver malm, der i fastsatte gennemsnitskoncentrationer, jf. stk. 2, indeholder stoffer, som gør det muligt ved kemiske og fysiske behandlinger at fremstille udgangsmateriale.
- 3) Udgangsmateriale:
 - a) Uran, som indeholder den isotopsammensætning, der forefindes i naturen,
 - b) uran, hvis indhold af uran 235 er mindre end det normale,
 - c) thorium,
 - d) ethvert af de forannævnte materialer i form af metal, legeringer, kemiske forbindelser eller koncentretrater og
 - e) ethvert andet materiale, der indeholder et eller flere af ovennævnte materialer i fastsatte koncentrationer, jf. stk. 2.
- 4) Specielt fissilt materiale:
 - a) Plutonium 239,
 - b) uran 233,
 - c) uran beriget med uran 235 eller 233,
 - d) ethvert produkt indeholdende et eller flere af ovennævnte isotoper og
 - e) andre fissile materialer som fastsat efter stk. 2.
- 5) Anlæg: Reaktor, kritisk anlæg, omdannelsesanlæg, fabriktionsanlæg, oparbejdningsanlæg, isotopadskillelsesanlæg, særskilt oplagringsanlæg, anlæg til behandling eller oplagring af affald og alle andre lokaliteter,

hvor udgangsmateriale eller specielt fissilt materiale normalt benyttes.

- 6) Den nukleare brændselscyklus: Alle aktiviteter i forbindelse med produktion af atomenergi fra brydning af malm over etablering og drift til nedlæggelse af kernekraftværker og slutdeponering af det radioaktive affald.
- 7) Overførsel: Forsendelse fra oprindelsesstedet til bestemmelsesstedet, herunder læsning og aflæsning.
- 8) International overførsel: Forsendelse fra oprindelsesstedet i Grønland til bestemmelsesstedet uden for Grønland, herunder læsning og aflæsning.

Stk. 2. Udenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1, nr. 2, anførte gennemsnitskoncentrationer, de i stk. 1, nr. 3, litra e, anførte koncentrationer, og de i stk. 1, nr. 4, litra e, anførte andre fissile materialer svarende til det, der er fastsat i medfør af Euratom-traktatens artikel 197.

§ 3. Udenrigsministeren er som myndighed for sikkerhedskontrol i Kongeriget Danmark ansvarlig for efterlevelse af Kongeriget Danmarks internationale sikkerhedskontrolforpligtelser.

Stk. 2. Beredskabsstyrelsen varetager opgaver vedrørende sikkerhedskontrol, herunder træffer afgørelser om særlige kontrolbestemmelser, udøver tilsyn og kontrol med overholdelse af sikkerhedskontrolforpligtelser og foretager sikkerhedskontrolinspektioner, jf. §§ 4-6 og 8.

Stk. 3. Udenrigsministeren kan efter forhandling med Naalakkarsuisut bemyndige Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel til at bistå Beredskabsstyrelsen med at modtage anmeldelse efter § 4, stk. 1-4, og indberetning efter § 4, stk. 5, at modtage rapportering og regnskab efter § 5, stk. 1-3, og anmeldelse efter § 5, stk. 4, at fremsende afgørelser efter § 6, stk. 1, og at udføre opgaver angående tilsyn og kontrol efter § 8, stk. 1, 3 og 4.

Kapitel 2

Anmeldelsespligt m.v.

§ 4. Den, der etablerer eller driver et anlæg, hvor nukleart materiale kan udnyttes, er omfattet af sikkerhedskontrol og skal foretage anmeldelse af grundlæggende tekniske data for anlægget og om nukleart materiale, der udnyttes på anlægget.

Stk. 2. Den, der herudover besidder nukleart materiale, er omfattet af sikkerhedskontrol og skal foretage anmeldelse herom.

Stk. 3. Den, der udvinder malm, er omfattet af sikkerhedskontrol og skal foretage anmeldelse af grundlæggende tekniske data og oplysninger om malmudvindingen.

Stk. 4. Den, der uden at være omfattet af stk. 1-3 foretager transport eller midlertidig opbevaring af nukleart materiale, er omfattet af sikkerhedskontrol og skal foretage anmeldelse herom.

Stk. 5. Den, der i øvrigt udfører aktiviteter relateret til den nukleare brændselscyklus, hvortil der ikke benyttes nukleart materiale, er omfattet af sikkerhedskontrol og skal foretage indberetning herom.

Stk. 6. Den, der besidder slutprodukter, som udnyttes til ikkenukleare formål, og hvori der indgår nukleart materiale, som i praksis ikke kan genvindes, er ikke omfattet af sikkerhedskontrol og skal ikke foretage anmeldelse.

Stk. 7. Anmeldelse efter stk. 1-4 og indberetning efter stk. 5 skal ske til Beredskabsstyrelsen, jf. dog § 3, stk. 3.

Stk. 8. Udenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om anmeldelse og indberetning efter stk. 1-5 og om de grundlæggende tekniske data og oplysninger, som skal være omfattet af anmeldelse efter stk. 1-4 og af indberetning efter stk. 5. De nærmere fastsatte regler vil skulle svare til relevante regler for sikkerhedskontrol inden for Det Europæiske Atomenergifællesskab med de ændringer, der kan begrundes i grønlandske forhold, samt sikre efterlevelse af internationale sikkerhedskontrolforpligtelser.

§ 5. Den, der har anmeldelsespligt efter § 4, stk. 1, skal have et system med grundlæggende tekniske data og oplysninger om anlægget, om udnyttelse af nukleart materiale, om regnskabs- og driftsoversigter samt om overførsel af nukleart materiale og skal fremsende rapportering og regnskab herfra.

Stk. 2. Den, der har anmeldelsespligt efter § 4, stk. 2, skal have et regnskabs- og kontrolsystem for nukleart materiale, herunder for overførsel af nukleart materiale, og skal fremsende rapportering og regnskab herfra.

Stk. 3. Den, der har anmeldelsespligt efter § 4, stk. 3, skal have et system med grundlæggende tekniske data og oplysninger om malmudvindingen samt om overførsel af malm og skal fremsende rapportering og regnskab herfra.

Stk. 4. Den, der har anmeldelsespligt efter § 4, stk. 1-3, skal forud for international overførsel af nukleart materiale foretage anmeldelse herom.

Stk. 5. Rapportering og regnskab efter stk. 1-3 og anmeldelse efter stk. 4 skal ske til Beredskabsstyrelsen, jf. dog § 3, stk. 3.

Stk. 6. Udenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler, der svarer til relevante regler for sikkerhedskontrol inden for Det Europæiske Atomenergifællesskab med de ændringer, der kan begrundes i grønlandske forhold, om

- 1) de systemer og de grundlæggende tekniske data og oplysninger, som efter stk. 1-3 skal være indeholdt i disse,
- 2) det målesystem, som skal danne grundlag for regnskaber efter stk. 1-3,
- 3) de oplysninger om overførsler, som skal være indeholdt i systemer efter stk. 1-3,
- 4) fremsendelse af rapportering og regnskaber m.v. efter stk. 1-3, herunder om form, indhold og hyppighed, og
- 5) krav til forudgående anmeldelse efter stk. 4 af international overførsel af nukleart materiale.

§ 6. På baggrund af anmeldelse og indberetning efter § 4, stk. 1-5, og på baggrund af eventuelle oplysninger, der er meddelt i henhold til forskrifter, der er fastsat i medfør af § 4, stk. 8, og § 5, stk. 6, træffer Beredskabsstyrelsen afgørelse om særlige kontrolbestemmelser over for den pågældende.

Stk. 2. Beredskabsstyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan påklages til udenrigsministeren, for så vidt angår retlige spørgsmål.

§ 7. Udenrigsministeren kan bemyndige Beredskabsstyrelsen til at fastsætte regler i medfør af § 2, stk. 2, § 4, stk. 8, og § 5, stk. 6.

Kapitel 3

Tilsyn og kontrol

§ 8. Beredskabsstyrelsen fører tilsyn med overholdelse af sikkerhedskontrolforpligtelser, der følger af denne lov, eller forskrifter, der er fastsat i medfør af denne lov, og afgørelser efter § 6, stk. 1, om særlige kontrolbestemmelser.

Stk. 2. Den, der er omfattet af § 4, skal på forlangende meddele enhver oplysning, der er af betydning for varetagelse af tilsyn med overholdelse af sikkerhedskontrolforpligtelserne, til Beredskabsstyrelsen.

Stk. 3. Beredskabsstyrelsen har til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation adgang til

- 1) lokaliteter, materialer og udstyr, der er omfattet af sikkerhedskontrol efter denne lov, eller forskrifter, der er fastsat i medfør af denne lov,
- 2) andre lokaliteter og informationer, der angår anlæg, materialer, udstyr eller aktiviteter, der er omfattet af sikkerhedskontrol efter denne lov, eller forskrifter, der er fastsat i medfør af denne lov, og
- 3) øvrige lokaliteter, når det følger af Kongeriget Danmarks internationale sikkerhedskontrolforpligtelser eller er en forudsætning for, at Kongeriget Danmark kan overholde disse.

Stk. 4. Beredskabsstyrelsen kan i forbindelse med adgang efter stk. 3 udføre de fornødne kontrolforanstaltninger, herunder foretage målinger og udtage prøver, af hensyn til at sikre overholdelse af sikkerhedskontrolforpligtelser efter denne lov og forskrifter, der er fastsat i medfør af denne lov,

og særlige kontrolbestemmelser, der er fastsat efter § 6, stk. 1.

Stk. 5. Beredskabsstyrelsen kan meddele den, der er underlagt sikkerhedskontrol efter denne lov, de pålæg, som er fornødne til at sikre overholdelsen af sikkerhedskontrolforpligtelser, der gælder efter denne lov, eller forskrifter, der er fastsat i medfør af denne lov, og de særlige kontrolbestemmelser, der er fastsat efter § 6, stk. 1.

Stk. 6. Beredskabsstyrelsen kan i helt særlige tilfælde forlange, at brug af anlæg omfattet af § 4, stk. 1, standses, samt helt eller delvis inddrage eller sætte nukleart materiale, der indgår i anlægget, under administration, indtil der er taget stilling til, under hvilke sikkerhedskontrolbetingelser brug af anlægget kan genoptages. Tilsvarende gælder for den udvinding af malm, som er omfattet af § 4, stk. 3. Desuden kan Beredskabsstyrelsen i helt særlige tilfælde helt eller delvis inddrage eller sætte nukleart materiale, som er omfattet af § 4, stk. 2, under administration.

Stk. 7. Beredskabsstyrelsen skal i videst muligt omfang orientere grønlandske myndigheder forud for, at der træffes afgørelser efter stk. 5 og 6.

Stk. 8. Beredskabsstyrelsen kan bemyndige danske myndigheder til på styrelsens vegne at udføre opgaver angående tilsyn og kontrol efter stk. 1, 3 og 4, med henblik på at inspektører fra IAEA kan ledsage disse, jf. § 9.

Stk. 9. Beredskabsstyrelsens afgørelser efter stk. 5 og 6 kan påklages til udenrigsministeren.

Stk. 10. Udenrigsministeren fastsætter efter forhandling med forsvarsministeren nærmere regler om Beredskabsstyrelsens udøvelse af tilsyn.

§ 9. Inspektører fra IAEA kan til enhver tid ledsage Beredskabsstyrelsen eller en myndighed bemyndiget efter § 3, stk. 3, eller § 8, stk. 8, i forbindelse med udførelse af tilsyns- og kontrolopgaver efter denne lov og forskrifter, der er fastsat i medfør af denne lov.

Kapitel 4

Mellemstatslige modtagerstatsaftaler

§ 10. Ved en international overførsel af nukleart materiale udvundet i Grønland skal der være indgået en mellemstatslig

aftale mellem udenrigsministeren på vegne af Kongeriget Danmark og det pågældende land herom.

Stk. 2. I særlige tilfælde kan udenrigsministeren træffe afgørelse om, at der kan ske international overførsel af mindre mængder nukleart materiale udvundet i Grønland, uden at der er indgået en mellemstatslig aftale herom.

Stk. 3. Udenrigsministeren kan bemyndige Beredskabsstyrelsen til at træffe afgørelse efter stk. 2.

Kapitel 5

Foranstaltninger

§ 11. Foranstaltninger efter kriminallov for Grønland idømmes den, som

- 1) undlader at overholde sikkerhedskontrolforpligtelser, der følger af denne lov, eller forskrifter, der er fastsat i medfør af denne lov, eller særlige kontrolbestemmelser, der er fastsat efter § 6, stk. 1,
- 2) meddeler urigtige eller vildledende oplysninger til eller fortier oplysninger over for tilsynsmyndigheden, jf. § 8, stk. 2,
- 3) undlader at give adgang til inspektioner og gennemførelse af de fornødne kontrolforanstaltninger, jf. § 8, stk. 3 og 4, eller
- 4) undlader at efterkomme pålæg m.v., som er meddelt til den pågældende efter denne lov, jf. § 8, stk. 5 og 6, eller efter forskrifter, der er fastsat i medfør af denne lov.

Stk. 2. I forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan der fastsættes foranstaltning for den, der forsætligt eller groft dagtsomt overtræder bestemmelserne i forskrifterne.

§ 12. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) kriminalretligt ansvar efter reglerne i kapitel 5 i kriminallov for Grønland.

§ 13. Retten i Grønland er 1. instans i sager om overtrædelse af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af denne lov.

Kapitel 6

Ikrafttrædelse

§ 14. Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Folketinget, den 2. juni 2016

PIA KJÆRSGAARD

/ Erling Bonnesen